

Region Midtjylland

**Indstilling fra Vækstforum om bevilling til medfinansiering af
it-kompetencecentret ISIS Katrinebjerg II**

Bilag

**til Regionsrådets
møde den 23. maj 2007**

Punkt nr. 23

Ansøgning om medfinansiering til ISIS Katrinebjerg II

Alexandra Instituttet A/S søger hermed Vækstforum i Region Midtjylland om medfinansiering til ISIS Katrinebjerg II

ISIS Katrinebjerg er et kompetencecenter etableret i september 2002 i regi af den jysk-fynske it-satsning. ISIS Katrinebjerg har til formål at skabe ny viden og nye løsninger inden for tre områder:

- interaktive rum,
- sundheds-it og
- software

byggende på et tæt offentligt/privat forskningssamarbejde.

Der er etableret mere end 25 samarbejdsprojekter der alle har bidraget med nye innovative it-baserede produkter og services ligesom der er leveret forskningsresultater af høj international kvalitet. For en beskrivelse af de centrale projekter henvises til vedlagte statusrapport for ISIS Katrinebjerg, januar 2007.

ISIS Katrinebjerg er oprindeligt finansieret med kr. 30 mio. fra staten af de såkaldte UMTS-midler, og Århus Amt og Århus Kommune har hver bidraget med ca. kr. 7,5 mio. En forudsætning for finansieringen var, at der skulle skaffes privat medfinansiering for mindst kr. 15 mio. ligesom de deltagende forskningsinstitutioner (Aarhus Universitet og Arkitektskolen i Århus) skulle bidrage med mindst kr. 5 mio. Interessen fra erhvervslivet har været over forventning, så den samlede erhvervsfinansiering bliver på mindst kr. 50 mio. og universiteternes bidrag bliver på ca. kr. 16 mio. Dvs. det samlede budget ender på ca. kr. 116 mio. Tabel I viser det oprindelige og det endelige budget.

Samlet 4-årig finansiering	budget	realiseret
VTU	30	30
Århus Amt & Kommune	15	15
Forskningsinstitutioner	5	16
Erhvervslivet	15	50
I alt	65	111

Tabel I. Budget for ISIS Katrinebjerg I - mio. kr.

Rådet for Teknologi og Innovation under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Innovation har besluttet at bevilge midler til at videreføre de jysk-fynske kompetencecentre som regionale ikt-kompetencecentre. I den forbindelse er der fra RTI bevilget kr. 5,75 mio. for perioden 2006-2008. Det er en forudsætning for den statslige medfinansiering at den lokale medfinansiering for 2006-2007 udgør 75 % af det samlede budget og for 2008, 80 %. Rådet skal senest d. 1. maj 2007 have en bekræftelse på den lokale medfinansiering. Det kan endvidere bemærkes, at der i aftalen med RTI indgår flg. formulering: "I perioden 2007-2008 vil ISIS Katrinebjerg

II bl.a. fokusere på at opnå en øget vidensspredning i områder langt fra de traditionelle ikt-videninstitutioner".

Mht. det faglige indhold så er det hensigten at igangsætte forsknings- og udviklingsprojekter i stil med dem der er gennemført i ISIS Katrinebjerg og inden for de tre nævnte indsatsområder. Og det er ligeledes hensigten at den overvejende del af de deltagende virksomheder skal være lokaliseret i områder langt fra de traditionelle ikt-videninstitutioner.

I forslaget til budget for ISIS Katrinebjerg II er det hensigten at mindst 50 % af udgifterne til et givet projekt kommer fra de deltagende virksomheder, og den øvrige lokale medfinansiering fra Region Midtjylland, kommuner i regionen samt forskningsinstitutioner (Aarhus Universitet og Arkitektskolen i Århus). Budgetforslaget er angivet i tabel II (Bemærk at bevillingen fra VTU for 2007 formelt set er fordelt med kr. 1 mio. i 2006 og kr. 2,750 mio. i 2007, men der har ikke været igangsat aktiviteter i 2006)

	2007	2008	I alt
VTU	3,750	2,000	5,750
Region Midtjylland	1,625	1,250	2,875
Aarhus Universitet	1,250	1,250	2,500
Alexandra Institutet & virksomheder	5,900	6,000	11,900
I alt	12,525	10,500	23,025
Lokal medfinansiering	8,775	8,500	17,275
VTU medfinansiering i %	29,94%	19,05%	24,97%

Tabel II. Budget for ISIS Katrinebjerg II

For ISIS Katrinebjerg I var der en ligelig medfinansiering mellem Århus Amt og Århus Kommune. For ISIS II gælder, at det primære fokus er virksomheder der er placeret langt fra traditionelle videninstitutioner, dvs. uden for Århus Kommune, og hensigten er derfor at finde virksomheder placeret andre steder i Region Midtjylland.

Vi ansøger derfor Region Midtjylland om støtte til ISIS Katrinebjerg II på

kr. 2,875 mio.

fordelt med kr. 1,625 i 2007 og kr. 1,250 i 2007.

OKTOBER 2005

MIDTVEJSEVALUERING AF DEN JYSK-FYNSKE IT-SATSNING

INDLEDNING OG KONKLUSION

UDARBEJDET FOR MINISTERIET FOR VIDENSKAB, TEKNOLOGI OG UDVIKLING AF
KONSULENT HANS HALVORSEN,
KONSULENT KAREN BINGER HOLM OG
FRI AGENT ESKILD HANSEN

Indhold

1. Indledning og konklusion 4

- 1.1 Midtvejsevalueringens mål og rammer 4
- 1.2 Fremmer konkurrenceevne og vækst bredt i erhvervslivet 5
- 1.3 Styrker virksomhedernes evne til at navigere i netværksøkonomien 7
- 1.4 Brobygningskulturen er skabt – nu gælder det resultatskabelse 7
- 1.5 Kæmpe uudnyttet potentiale for IT-brobygning 8
- 1.6 Men uklart billede af erhvervslivets konkrete IT-udfordringer 9
- 1.7 Videninstitutionernes medvirken til brobygning 9
- 1.8 Situationsbestemt rollefordeling i brobygningsprojekter 10
- 1.9 Styrket kompetence i matchmaking, facilitering og vidensspredning 10
- 1.10 Et nyt fælles projekt 11
- 1.11 God balance mellem IT-korridor og kompetencecentre 13
- 1.12 Byg videre på de igangsatte initiativer 14
- 1.13 Perspektivering 14

Appendiks: Analysegrundlaget for den jysk-fynske IT-satsning *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

2. Ordningens formål, udmøntning m.v. *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

- 2.1 Optakt, hjemmel og bevillingsprocedure *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 2.2 Retningslinier *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 2.3 Ordningens projektmodel *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 2.4 Udmøntning *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

3. Institutionernes vurdering af ordningen *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

- 3.1 Datagrundlag *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.2 Deltagerprofil *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.3 Generel tilfredshed med ordningen *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.4 Andre strategiske effekter *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.5 Øger institutionernes kompetence i brobygning *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.6 Styrker synligheden af videninstitutionernes brobygningstilbud *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.7 Alternativer til ordningen *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*
- 3.8 Synspunkter på ordningens rammer *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

4. Virksomhedernes vurdering af ordningen *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

4.1 Datagrundlag Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.2 Deltagerprofil Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.3 Stor generel tilfredshed Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.4 Positivt bidrag til virksomhedernes innovation, konkurrenceevne og kompetenceudvikling Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.5 Andre strategiske effekter Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.6 Virksomhedernes oplevelse af samarbejdsprojekterne Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.7 Oplevede barrierer i samspillet Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.8 Alternativer til ordningen Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4.9 Tilfredshed med ordningens rammer Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Appendiks: Projekt cases *Fejl! Bogmærke er ikke defineret.*

1. Bygningskomponenter modelleret i 3D Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

2. Digital konsultation hos den praktiserende læge Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

3. Digital faglig sprogbrug Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

4. Digitale scener Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

5. Digital produktion af Grønt og Frugt Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

6. Visioner for fremtidens hjem Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

7. Klimaanlæg til dyr Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

8. Virtuel præsentation styrker salg og eksport Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

9. IT til skræddersyede løsninger Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

10. Mobiltelefoni registrerer leverancer på byggepladsen Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

11. Ny dansk vidensklynge om interaktivt digitalt TV Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1. Indledning og konklusion

1.1 Midtvejsevalueringens mål og rammer

Vi har for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling gennemført denne midtvejsevaluering af den jysk-fynske satsning i august-september 2005.

Midtvejsevalueringen beskriver og vurderer ordningens nytteeffekter blandt de deltagende erhvervsvirksomheder og videninstitutioner.

Midtvejsevalueringen uddrager også erfaringer fra de etablerede kompetencecentre og de støttede projekter, som kan understøtte det videre arbejde med videnovertførsel og regional udvikling.

Kommissoriet understreger, at det ligger uden for midtvejsevalueringens rammer at vurdere kvaliteten af forskningen ved de fire kompetencecentre. Midtvejsevalueringen er således gennemført uden stillingtagen til det faglige niveau ved de deltagende viden-institutioner.

Midtvejsevalueringens primære datakilde er ca. 90 interviews med repræsentanter for de deltagende videninstitutioner og virksomheder samt involverede myndigheder, organisationer m.v.¹

I denne rapport præsenterer og sammenfatter vi midtvejsevalueringens resultater:

- På de følgende sider fremlægger vi midtvejsevalueringens konklusioner.
- I kapitel 2 præsenterer vi ordningens mål, rammer og udmøntning.
- I kapitel 3 præsenterer vi midtvejsevalueringens undersøgelse blandt de deltagende videninstitutioner. Denne del af analysen afdækker en række væsentlige forhold vedrørende *udbuddet* af samarbejdsprojekter under satsningen.
- Kapitel 4 indeholder en præsentation af den undersøgelse blandt de deltagende virksomheder, som er gennemført i midtvejsevalueringen. Her afdækkes væsentlige forhold vedrørende *efterspørgslen* efter samarbejdsprojekter under den jysk-fynske satsning, herunder efterspørgslens *regionale fordeling*.

I det til rapporten vedhæftede appendiks præsenteres udvalgte projektcases fra korridoren.

¹ Virksomhedsundersøgelsen omfatter en stikprøve på 45 virksomheder udvalgt blandt de ca. 310 virksomheder, som har deltaget i ordningen. Det skal bemærkes, at virksomhedsundersøgelsen ikke er repræsentativ. Stikprøven er ikke udvalgt tilfældigt blandt de ca. 310 deltagende virksomheder (vi har prioriteret at tale med virksomheder, der efter projektledernes vurdering, har været relativt dybt involveret). Undersøgelsens resultater kan derfor ikke umiddelbart generaliseres til hele populationen. Det skal også understreges, at stikprøven er lille, og at resultaterne derfor er behæftet med en vis usikkerhed. Til midtvejsevalueringens formål (et "strategisk check" af støtteordningen) er data imidlertid, efter vores bedste vurdering, både valide og til formålet tilstrækkeligt udtømmende.

1.2 Fremmer konkurrenceevne og vækst bredt i erhvervslivet

De over 100 projekter, der er igangsat i den jysk-fynske IT-satsning, omfatter en bred vifte af anvendelsesorienterede udviklingsaktiviteter.

For at illustrere den konkrete værdi af samarbejdsprojekterne har vi i boks 1.1 nedenfor kort beskrevet de resultater, som et lille udsnit af de virksomheder, som har deltaget i projekter i satsningen, enten har eller er på vej til at realisere.

Boks 1.1 Eksempler på hvad virksomhederne får ud af projekter i den jysk-fynske IT-satsning

E-handel og øget innovationshastighed: DELUCA FASHION WEAR sælger tøjkollektioner til kvinder. Virksomheden har indført web-baseret produktudvikling. Hermed kan virksomheden hurtigere og mere effektivt opfange nye ideer fra markedet, leverandører og kunder, og omsætte ideerne til nye designs og nye produkter. Virksomheden har også skabt en ny e-handelsplatform.

Skræddersyede løsninger og "meddesign": DOLLE A/S udvikler og fremstiller trapper. Dolle har udviklet et webbaseret konfigurator system til virksomhedens produkter. Systemet gør det muligt at udvikle og vise specifikationer for trappeløsninger overfor en konkret kunde eller leverandør. Fx kan kunder nu på egen hånd, eller i samarbejde med virksomheden/forhandlerne, udvikle løsninger og tegningsmateriale m.m. for en bestemt trappeløsning.

Interaktive legeredskaber: KOMPAN har udviklet koncepter for fremtidens intelligente legeredskab og dermed flyttet PC'ens spilunivers ud på legepladserne. Kompan har skabt en prototype, som består af en "måtte" af digitale fliser. Hver flise har indbygget en trykfølsom sensor, en computer og en lysdiode. Når fliserne samles, udnyttes den samlede regnekraft i måtten til at aflæse børns bevægelser og fx tilpasse de forskellige lege til hvert enkelt barn. Legeredskabet kan programmeres til forskellige lege og tilpasses brugernes formåen.

Digitale kulisser: DEN JYSKE OPERA og PETER SCHAUFUSS BALLETTEN har udviklet digitale kulisser og kunstneriske udtryksformer, der afprøver grænser og blandformer mellem fysisk scenografi, digital teknologi og tredimensionelle illusioner. Det muliggør helt nye kunstneriske greb med større autencitet og brug af færre ressourcer. Hvis fx en balletforestilling skal foregå i en natklub i Paris, kan et stereokamera på Crazy Horse i Paris indfange den virkelige natklubs live-stemning.

Digital grøntsagsproduktion: Producenter af frugt og grønt møder stigende krav om sporbarhed og dokumentation af produktion og produkter. De har nu udviklet et system, som rationaliserer den daglige drift og dokumenterer afgrødedyrkningen over for indkøbere i detailhandlen, myndigheder og rådgivere. Systemet er webbaseret med en online database og mobil internet.

Digital produktudvikling: HETA A/S producerer brændeovne. Virksomheden har styrket sin anvendelse af et eksisterende CAD-system og benytter nu virtuel produktudvikling. Det reducerer behovet for fysiske prototyper og gør produktudviklingen mere effektiv og billigere. CAD-systemet anvendes nu også til at teste produktdesigns i forskellige virtuelle stuemiljøer. På sigt forventer virksomheden at forbedre markedsføring og eksport ved at kunne vise produktdesigns i stuemiljøer, der er tilpasset forskellige markeder.

Digitale læger: Informationsmængden til PRAKTISERENDE LÆGER tredobles hvert 10 år, og der har været behov for et IT-værktøj, der hurtigt kunne bringe sammenhængende, strukturerede og opdaterede information til lægerne. Med en ny IT-løsning kan praktiserende læger i hele landet nu søge og på få sekunder få oplysninger om sygdomme (diagnosticering og behandling), yderligere behandlingsmuligheder i sundhedsvæsenet, forundersøgelser som egen læge hensigtsmæssigt kan udføre, og leksikale oplysninger fra et elektronisk leksikon.

Digitale stande: GUMLINK A/S, der udvikler og producerer tyggegummi til B2B markedet og rådgiver om salg og marketing, har udviklet nye digitale visualiserings- og præsentationsløsninger bl.a. til brug i virksomhedens udstillingsstande på salgsmesser. Løsningen anvender bl.a. 3D, animation, display- og projektionsteknologier.

Digital fagterminologi: VIRKSOMHEDER, DER ARBEJDER I DET MEDICINFAGLIGE OMRÅDE, kan nu bruge de nye IT værktøjer Termblosten og Tekstkorpus. IT-værktøjerne, der foreløbig indeholder 33.000 medicinske termer og søgemulighed på originale og oversatte tekster, er blevet et vigtigt og meget anvendt værktøj til at udveksle viden om fagterminologi, begreber, oversættelser og kommunikation på det medicinfaglige område.

Kørebaneovervågning: LIWAS A/S, der arbejder med sensorteknologi, har udviklet en metode til analyse, overvågning og genkendelse af en kørebanes overflade fx med hensyn til, om overfladen er tør, våd eller frossen. Systemet består af sensorer monteret under biler og på standere, der aflæser vejbanen via lysbrydning. Systemet kan fx levere oplysninger til brug for vurdering af saltning af veje.

Kilde: Virksomheds- og institutionsundersøgelsen.

I midtvejsevalueringen har vi foretaget en afdækning af de deltagende virksomheders forventninger til resultaterne af deres deltagelse i samarbejdsprojekter under den jysk-fynske IT-satsning.

Det er vigtigt at understrege, at der typisk netop er tale om forventninger, idet mange af projekterne endnu ikke er afsluttet og resultaterne derfor ikke implementeret i virksomhederne. En del projekter er endda stadig i opstartsfasen.

Det skal også understreges, at vi ikke – inden for de givne rammer for midtvejsevalueringen – har kunnet foretage en mere indgående vurdering af den faglige relevans og værdi af den viden, som den jysk-fynske IT-satsning har overført til de deltagende virksomheder. Det er alene virksomhedernes overordnede tilfredshed med deltagelsen i projekterne, vi har målt.

Vores dialog med de virksomheder, som har deltaget i projekter under den jysk-fynske IT-satsning, tegner billedet af en ordning, som der er overordentlig stor tilfredshed med:

- Næsten alle (ca. 90% af respondenterne) forventer, at deres deltagelse i projekter under den jysk-fynske IT-satsning vil styrke virksomhedens konkurrenceevne. Hyppigst i form af nye eller forbedrede produkter, men også i form af nye eller forbedrede produktionsprocesser hhv. administrative processer.
- En stor andel (ca. 75% af respondenterne) forventer, at den forbedrede konkurrenceevne vil få en positiv effekt på virksomhedens indtjening (ca. 50%), reducere omkostninger (ca. 40%) og/ eller øge beskæftigelsen (ca. 33%).²

Det er også meget tilfredsstillende i forhold til ordningens målsætning om "særlig fokus på virksomheder, som ikke ligger i umiddelbar nærhed af videnmiljøerne", at ordningen faktisk er nået ud til et meget bredt udsnit af det jysk-fynske erhvervsliv:

- I alt har ca. 308 virksomheder³ deltaget i projekter under ordningen.
- Heraf er ca. 44% lokaliseret i universitetsbyerne (de nye storkommuner i Aalborg, Aarhus, Odense og – for et mindre antal virksomheders vedkommende - København).
- Ca. 54% af deltagerne er lokaliseret uden for universitetsbyerne.
- Ca. 5% af de deltagende virksomheder er lokaliseret i de jysk-fynske udkantsområder.
- Af de deltagende virksomheder er 8 (3%) fra udlandet.

Blandt det udsnit af de deltagende virksomheder, som vi har interviewet i forbindelse med midtvejsevalueringen, er der en relativ stor gruppe af mindre virksomheder med op til 50 ansatte (næsten 50% af respondenterne).

Der er også en pæn andel af virksomheder (ca. 20%), som ikke i forvejen har særlig erfaring med samarbejde med videninstitutionerne.

Ordningen er således ikke kun blevet brugt af de større virksomheder, og virksomheder med stor forudgående øvelse i brobygning.

Sammenlignet med andre brobygningsordninger klarer den jysk-fynske IT-satsning sig tilsyneladende relativt godt, når det gælder bredden i de deltagende virksomheder. Det kan fx nævnes, at andelen af mindre virksomhedsdeltagere (op til 50 ansatte) i innovationskonsortierne (tidligere centerkontrakter) ligger nogenlunde konstant omkring 20%, altså væsentligt under den tilsvarende andel i den jysk-fynske IT-satsning (som nævnt næsten 50%).

Det er ikke så let at give en entydig forklaring på den tilsyneladende høje andel af mindre virksomheder blandt deltagerne i projekterne under den jysk-fynske IT-satsning. Forklaringen kan blandt andet søges i en kombination af følgende faktorer:

- **Små teknologileverandører involveret:** I en række tilfælde deltager mindre IT-virksomheder i en rolle som leverandører til brobygningsprojekterne. De bruger deltagelsen som en løftestang til at styrke egen profil, udvikle nye produkter og skabe kontakter.

² Flere virksomheder er forsigtige i deres vurdering af samarbejdets effekter på virksomhedens konkurrenceevne, fordi en række samarbejder stadig er i gang og nogle endda endnu er i en indledende fase (vi har evalueret alle igangsatte projekter uanset hvor langt de er kommet). Midtvejsevalueringens rammer har ikke muliggjort en samlet estimering af de samlede erhvervsøkonomiske effekter af ordningen.

³ Vi har talt antallet af "virksomhedsdeltagelser" i projekter under IT-satsningen, hvilket indebærer et begrænset omfang af dobbelttælling, idet nogle virksomheder har deltaget i flere projekter. Til gengæld har vi valgt ikke at medtælle interesseorganisationer, brancheorganisationer og halvoffentlige videncentre.

- **Lokalkendskab:** I en række projekter deltager større grupper af mindre virksomheder. Her er der hyppigt tale om virksomheder, som er rekrutteret til projektet af erhvervsservicecentre, CVU'er, brancherådgivere m.v.
- **Kort projektperiode og anvendelsesorienteret sigte:** Den fastlagte tidsbegrænsning på 18 måneder for projekter under IT-korridoren kombineret med ordningens anvendelsesorienterede sigte kan også være en medvirkende årsag. De deltagende virksomheder er generelt tilfredse med, at der er en fast tidsramme for projektet, da det ifølge flere respondenter bidrager til at tvinge processen i gang og sikre, at der leveres et resultat.

1.3 Styrker virksomhedernes evne til at navigere i netværksøkonomien

Virksomhederne har i altovervejende grad været tilfredse med samarbejdet med videninstitutionerne, og har fået styrket deres motivation til også i fremtiden at deltage i projekter med videninstitutioner. Ordningen styrker derved mulighederne for at videreudvikle samspillet mellem videninstitutioner og erhvervsliv i fremtiden.

Som en vigtig indirekte gevinst ved samarbejdet har mange virksomheder (ca. 66% af respondenterne) i forbindelse med deres deltagelse i projekter under ordningen også etableret nye netværks- og samarbejdsrelationer med andre virksomheder.

For en del af virksomhederne (ca. 25% af respondenterne) har disse nye relationer til andre virksomheder strategisk betydning. Det er altså ikke alene nye relationer, som i almindelighed er nyttige, men relationer, som på afgørende vis styrker virksomhedens grundlag og udviklingsmuligheder fx i form af nye afsætningsmuligheder, nye underleverandøraftaler, ny teknologi m.v.

For mange af de deltagende virksomheder (ca. 66% af respondenterne) er "udvikling af netværksrelationer" et hovedmotiv for deltagelse i samarbejdet. Dette scorer lige så højt som motiverne "konkrete forretningsmæssige resultater" og "IT-faglig opdatering".

I videreudviklingen af ordningen bør disse forhold tages i betragtning. Midtvejsevalueringen tyder på, at videninstitutionerne har en vigtig mission som mødesteder for og relationsskabere virksomheder imellem. Hermed kan videninstitutionerne bidrage positivt til at styrke virksomhedernes muligheder for og evner til at navigere i den videnbaserede netværksøkonomi.⁴

1.4 Brobygningskulturen ér skabt – nu gælder det resultatskabelse

I arbejdet med at fremme samspillet mellem videninstitutioner og erhvervsliv har der været fokus på holdninger og kultur som barriere for brobygningen.

Vores dialog med de IT-faglige miljøer på videninstitutioner i Jylland og på Fyn viser, at samarbejde med erhvervslivet de allerfleste steder opfattes som et helt naturligt og indarbejdet element i miljøernes mission. Og dét gælder både blandt sprogfolk, humanister og naturvidenskabelige forskere, samt i de merkantile og samfundsvidenskabelige miljøer.

I videnmiljøerne er vi således ingen steder stødt på væsentlige barrierer af holdningsmæssig eller kulturel karakter, som kan virke blokerende i forhold til brobygning. Tværtimod er der i miljøerne en meget positiv (men naturligvis ikke ukritisk) indstilling til brobygning. Spørgsmålet er ikke længere "om vi skal" spille sammen med erhvervslivet, men "hvordan vi skal"?

Boks 1.2 opsummerer de vigtigste udfordringer i arbejdet med at skabe værdi i samspillet, som vi har mødt i midtvejsevalueringen.

Boks 1.2 De vigtigste udfordringer i samspillet

⁴ Mange virksomheder oplever i disse år et markant behov for at omlægge deres forretningskoncept, så det bliver mere fleksibelt og omstillingsdygtigt. Hastige forandringer i efterspørgsel, konkurrence og teknologi betyder, at man ikke som hidtil kan planlægge langsigtet og "nøjes med" at optimere driften af det forretningskoncept, som virksomheden én gang er etableret med. Et stærkt netværk af samarbejdspartnere og en god evne til at navigere og "shoppe rundt" i dette netværk er derfor for mange virksomheder en strategisk ressource med voksende betydning.

	VIRKSOMHEDER	INSTITUTIONER
<i>Resultat-skabelse</i>	<p>Udfordring: Der skal komme enten direkte eller indirekte forretningsmæssige resultater ud af projektdeltagelsen.</p> <p>Svar: Stil krav til videninstitutionerne!</p>	<p>Udfordring: Der skal være et attraktivt fagligt udbytte af projektet.</p> <p>Svar: Stil krav til virksomhederne! Bl.a. via bedre screening af virksomheders "IT-tilstand" før projektstart.</p>
<i>Forankring</i>	<p>Udfordring: Forankring af samspilsprojekt i egen organisation; opad til i fht. ledelse/ bestyrelse og nedadtil/ på tværs især i fht. mellemledere</p> <p>Svar: Giv den nødvendige ledelsesmæssige attention!</p>	<p>Udfordring: Projektets resultater skal implementeres i virksomhederne (demotiverende hvis det ikke sker).</p> <p>Svar: Skab gode løsninger og demonstrer deres værdi!</p>
<i>Tidsforbrug</i>	<p>Udfordring: "Dagen og vejen" kommer ofte på tværs af møder, opgaveløsning m.v.</p> <p>Svar: Hold ord og udvis "rettidig omhu".</p>	<p>Udfordring: Risiko for stort tidsforbrug ved koordinering, reformulering af mål m.v.</p> <p>Svar: Bedre projektdesign samt mere systematisk og målrettet matchning af deltagere i projekter.</p>

Kilde: Virksomheds- og institutionsundersøgelsen

I boks 1.2 antyder vi også nogle af de mulige svar på udfordringerne. Svarene ligger primært hos de deltagende parter, som kort sagt skal blive bedre til at stille krav til sig selv og hinanden i forbindelse med deltagelse i samspilsprojekter.

Hovedudfordringen i de kommende år er at få demonstreret den langsigtede værdi i de nye relationer, som opbygges mellem erhvervsliv og forskningsinstitutioner i brobygningen. Det drejer sig først og fremmest om at styrke den konkrete og operationelle "gode praksis" i samspillet.

1.5 Kæmpe uudnyttet potentiale for IT-brobygning

I dialogen omkring midtvejsevalueringen er der fremkommet mange vidnesbyrd, som entydigt peger i retning af store uudnyttede potentialer for øget IT-anvendelse i det jysk-fynske erhvervsliv. Potentialerne knytter sig tilsyneladende især til to centrale "flaksehalse" for bedre IT-anvendelse i det jysk-fynske erhvervsliv:

- **IT-kompetence:** Mange virksomheder (både mindre og større) mangler indsigt i "state of the art" i forhold til virksomhedens IT-grundlag. De har ikke tilstrækkeligt kendskab til, hvad IT egentlig kan i dag. Det gælder også virksomheder, som har foretaget store IT-investeringer, men som ikke i fuldt omfang formår at integrere denne IT i forretningen, og derfor slet ikke realiserer potentialerne i den rekvirerede IT.
- **Kompetence i innovation:** Det er imidlertid ikke alene den tekniske indsigt, der udgør en flaskehals for IT-udnyttelsen. Én ting er at se de tekniske muligheder i IT; noget andet er at realisere de teknologiske muligheder i praksis og anvende teknikken forretningsmæssigt. Det kræver som bekendt et særligt talent. Og tilsyneladende er der mange jysk-fynske virksomheder (både mindre og større), som mangler denne kompetence, kapacitet og ressourcer i øvrigt til at prioritere, planlægge og gennemføre indførelse af nye relevante former for IT i virksomhedens produkter og forretningsprocesser. Flere iagttagere peger på, at det hverken er opfindsomheden eller kreativiteten, det skorter på, men evnen til at omsætte ideer og visioner og nå i mål.

Parallelt med disse observationer er det fra midtvejsevalueringen vores klare indtryk, at der i de jysk-fynske IT-videnmiljøer findes meget betydelige IT- og innovationskompetencer, som både kan og bør bringes yderligere i spil i forhold til erhvervslivets IT-behov.

Der tegner sig således fortsat en meget vigtig mission for IT-videnmiljøerne i at være "IT-teknologipartnere" for det jysk-fynske erhvervsliv. Her ligger et stort uudnyttet potentiale for Danmark.

Udfordringen er at finde de rigtige formler for dette samspil. Og den jysk-fynske IT-satsning er efter vores vurdering et vigtigt skridt i den retning.

1.6 Men uklart billede af erhvervslivets konkrete IT-udfordringer

I betragtning af den meget betydelige økonomiske volumen i den jysk-fynske IT-satsning, er det efter vores vurdering en svaghed ved ordningen, at der ikke er udarbejdet grundige analyser af udfordrings- og mulighedsbilledet, når det gælder IT-kompetencerne i det jysk-fynske erhvervsliv.

Det medfører, at de jysk-fynske IT-miljøer mangler et klart billede af "efterspørgselsiden" i den brobygningsvirksomhed, de i de senere år har arbejdet hårdt for at få etableret.

Miljøerne kender naturligvis en masse til erhvervslivets IT-udfordringer. Men denne viden bygger primært på den løbende dialog med samarbejdspartnere m.v. og den er ofte "tavs" (d.v.s. findes alene inde i hovedet på den enkelte forsker eller mindre grupper af forskere).

Midtvejsevalueringen viser også, at denne viden sjældent og kun i beskedent omfang operationaliseret i klare prioriteringer af målgrupper (hvem bør vi især prioritere at samarbejde med?) og "value propositions" (hvilke erhvervsmæssige behov kan vi især bidrage til at opfylde?).

En bedre strategisk behovsanalyse af IT-kompetencerne i det jysk-fynske erhvervsliv ville (have) være(t) et overordentligt nyttigt værktøj for både virksomheder, videninstitutioner og policy makers.

Vore overvejelser om analysegrundlaget for den jysk-fynske IT-satsning er uddybet i appendiks til kapitel 1.

1.7 Videninstitutionernes medvirken til brobygning

Midtvejsevalueringen har afdækket de deltagende institutioners erfaringer med brobygningsprojekterne.

Kortlægningen viser, at institutionerne har klare og positive incitamenter til at deltage i brobygningsaktiviteter. De væsentligste incitamenter for videninstitutionerne er – i uprioriteret rækkefølge:

- **Samfundspligt:** At yde et positivt bidrag til regionens samfunds- og erhvervsudvikling.
- **Opbakning fra institutionernes ledelse:** At bidrage til udvikling af institutionens bredere og ledelsesmæssigt prioriterede innovationsstrategi.
- **Afprøvning af forskningsresultater i praksis:** At se teoretisk forskning realiseret og testet i praksis.
- **Finansiering af forskningsaktiviteter:** At opnå finansiering, inspiration og andre former for input til forskning.
- **Finansiering af videncenterfunktioner:** Særligt for de deltagende CVU'er m.v.; at få mulighed for at opbygge nye kompetencer inden for forskellige former for videncenterfunktioner.

Kortlægningen tegner billedet af visse variationer i institutionernes udbytte af brobygnings samarbejdet afhængig af bl.a. projektets design (bl.a. varighed, budget, ambitionsniveau og deltagerkreds) og institutionens rolle i projektet.

Selvom der er stor variation i institutionernes erfaringer, er det ét væsentligt signal fra midtvejsevalueringen, at en del institutioner (primært nogle af universiteterne) i et vist omfang ser kritisk på det faglige niveau og resultatskabelsen i projekterne. Gennemgående ønsker institutionerne fremadrettet at hæve det faglige og innovative niveau i projekterne.

Flere institutioner peger på, at institutionerne hidtil i et vist omfang har høstet de "lavt hængende frugter", bl.a. for at sikre den fornødne erhvervsmedfinansiering.

Og flere projektledere finder det utilfredsstillende, at deltagende virksomheder, når det kommer til stykket, er uvillige eller ude af stand til at implementere de løsninger, som er udviklet i fællesskab.

Selvom der måske kan være et element af "såret faglig stolthed" og manglende forståelse for praktisk innovationsarbejde i erhvervslivet, bør disse tilbagemeldinger tages alvorligt. Hvis brobygning skal styrkes og videreudvikles i fremtiden, skal der være et attraktivt "pay back" til videninstitutionerne. Både i form af ressourcer og fagligt indhold.

Dette er væsentlige erfaringer at drage frem og et godt udtryk for den gradvise modning af forventninger og fremgangsmåder i brobygning, som gennemførelsen af konkrete projekter fører med sig.

1.8 Situationsbestemt rollefordeling i brobygningsprojekter

Brobygning er forretningsudvikling og forretningsudvikling involverer forskellige roller og delprocesser. En måde at anskue dette på er at skelne mellem følgende tre arketyperiske roller eller funktioner i brobygning:

- **Strateg:** Analyserer udfordringer og muligheder. Anviser handlings- og løsningsmuligheder.
- **Arkitekt:** Designer modeller for operationalisering af strategi. Med forståelse for helhed og forudsætninger.
- **Facilitator:** Eksekverer løsningen, involverer de berørte og tilpasser modeller og koncepter til "virkelighedens verden".

Midtvejsevalueringen viser, at videninstitutionerne vinder stor respekt blandt virksomhederne, når det gælder den strategiske rolle (det er naturligvis her forskernes faglige kapacitet i særlig grad træder i karakter).

Men også arkitektrollen (mange virksomheder er imponerede over videninstitutionernes projektledelse og evne til at balancere de forskningsmæssige og de innovationsmæssige mål i projektet) og facilitering (mange virksomheder tager hatten af for ildsjæle fra videninstitutionerne, som driver projektet frem) nyder anerkendelse blandt virksomhederne.

Samtidig er det imidlertid vores indtryk, at forskernes oplevelse er, at det især er faciliteringsrollen, som lægger beslag på uforholdsmæssigt megen tid og ressourcer.

En række forskere peger også på de gevinster, der har været forbundet med at anvende etablerede virksomhedsnetværk (fx RoboCluster), videntcentre (fx Landbrugets rådgivningscenter), teknologiske serviceinstitutter (fx Teknologisk Institut), erhvervsakademier (fx Vitus Bering og HIH) eller eksterne konsulenter (fx som tovholder på et netværk) som "med"-facilitatorer i projektet.

Her ligger efter vores vurdering en vigtig mulighed for at styrke fremtidige brobygningsprojekter i alliancer mellem forskningsorienterede videninstitutioner og videninstitutioner/ netværksstrukturer m.v., som har tætte relationer, viden om og godt omdømme i de grupper af virksomheder (typisk brancher/ klynger), som indsatsen er rettet imod.

Midtvejsevalueringen viser, at der undervejs i ordningen allerede er sket en vis udvikling i den retning, idet flere og flere projekter har et klart branche- eller klynge-fokus og involverer relevante branche- eller klyngestrukturer som "faciliteringspartner" i projektet.

Måske især, hvor der er tale om projekter, som involverer flere virksomheder og virksomheder, som ikke er så øvede i/parate til brobygning, bør videninstitutionerne overveje at "outsource" faciliteringsopgaven til sådanne partnere.

Omvendt er det naturligvis også vigtigt at begrænse antallet af deltagende brobyggere i projekterne, så indsatsen ikke ender i en brobygningsindsats med alt for mange led.

Der må således i det enkelte projekt foretages en vurdering af, om man – i forhold til de ekstra koordinationsomkostninger - får tilstrækkeligt udbytte af at tilknytte flere brobygningspartnere, eller om man i videninstitutionerne hellere skal vælge selv at varetage de pågældende opgaver.

1.9 Styrket kompetence i matchmaking, facilitering og videnspredning

Midtvejsevalueringen viser også, at der er gjort mange gode erfaringer og skabt en masse ny viden i de deltagende videninstitutioner, når det gælder matchmaking, facilitering og videnspredning. Det gælder bl.a. på følgende områder:

- Afdækning af udviklingsbehov og formidling af samarbejds muligheder (opsøgende besøg hos enkeltvirksomheder, tænketanke om fremtidige behovsmønstre og innovationsmuligheder, kommunikation via dagspresse, fagmedier m.v.).
- Formulering, konkretisering og afgrænsning af forskningsmæssige hhv. innovationsmæssige målsætninger i samarbejdsprojekter.
- Afklaring af forventninger til samarbejdet, partnernes forudsætninger m.v. ved opstart af projekter.

- Indgåelse af aftaler om samarbejdsprojekter herunder aftaler om fordeling af rettigheder.
- Konferencer, seminarer m.v. med formidling af resultater m.v. til parter uden for projekterne.

Ordningen har med andre ord generelt bidraget positivt til at løfte kapaciteten og kvaliteten i institutionernes udbud af brobygningsmuligheder.

Midtvejsevalueringen viser også, at der har været en udmærket løbende dialog imellem de fire centre med udveksling af praktiske erfaringer, sparring om ideer, fælles projekter m.v., bl.a. understøttet af centrenes gensidige repræsentation i hinandens bestyrelser.

1.10 Et nyt fælles projekt

Flere af centrene efterlyser et endnu tættere samarbejde og flere fælles projekter, som kan binde centrene yderligere sammen.

Efter vores vurdering er dette den helt rigtige vej at gå frem. Og vi mener faktisk også, at der tegner sig et stort og relevant projekt for kompetencecentre og de øvrige kerneinstitutioner i den jysk-fynske IT-satsning, som yderligere kan engagere, motivere og løfte brobygningsindsatsen i de kommende år.

Vi har givet dette projekt arbejdstitlen "**den jysk-fynske IT-kampagne**".

Dels for at understrege den direkte sammenhæng med den jysk-fynske IT-satsning (og videreførelsen af et "brand", der har slået an).

Dels for at markere, at satsningen i de kommende år bør bevæge sig ind i en ny fase med fastholdelse af ambitionsniveauet og med fokus på en højere grad af kapitalisering af de brobygningskompetencer, som nu er bygget op (og i øvrigt også med fortsat fokus på videreudvikling af disse).

Budskabet er enkelt: Med den jysk-fynske IT-satsning er der skabt et godt fundament, som bør videreføres og styrkes.

Videninstitutionerne i den jysk-fynske IT-satsning bør i de kommende år træde endnu stærkere i karakter som IT-partnere for det jysk-fynske erhvervsliv.

Og indsatsen bør i langt højere grad end hidtil ske i et tæt og langsigtet samarbejde mellem kerneinstitutionerne (både centerinstitutionerne og de institutioner, som er meget aktive i IT-korridoren), fordi der gennem samarbejde kan realiseres meget betydelige stordriftsfordele i det nødvendige analysearbejde, kompetenceudvikling, opbygning af ydelser, metoder og værktøjer samt kommunikation og markedsføring.

Institutionerne kan og skal fastholde deres egen individuelle platform og identitet i indsatsen. Men institutionerne har også helt utvetydigt behov for at samle kræfterne, hvis det skal lykkes at løfte indsatsen videre ind i den næste fase.

Vi foreslår altså, at institutionerne engagerer sig i en fælles, ambitiøs kampagne, som langt stærkere end hidtil manifesterer de brobygningskompetencer og værdiskabelsespotentialer på IT-området, som institutionerne besidder; både individuelt og som netværk.

Manifestationen skal både være udadrettet (overfor relevante målgrupper i det jysk-fynske erhvervsliv; prioriteret i forhold til hhv. brancher, klynger og/ eller virksomhedstyper) og indadrettet (mod kerneinstitutionerne selv og mod den kreds af partner-institutioner, som kan bidrage til at facilitere og understøtte samarbejdet mellem institutioner og prioriterede målgrupper i erhvervslivet). Kampagnen skal således både markedsorientere og positionere institutionerne blandt erhvervslivets øvrige IT-leverandører (det udadrettede) og bidrage til kompetenceudvikling, ressource- og videndeling institutionerne imellem (det indadrettede).

SummIT05, der blev gennemført i samarbejde (d.v.s. samfinansieret) mellem de fire kompetencecentre i den jysk-fynske IT-satsning i starten af 2005, er et godt eksempel på de kampagneaktiviteter, vi efterlyser. Det var en manifestation med både et udadvendt og et indadvendt sigte. For de deltagende institutioner var konferencen en anledning til at "stramme sig an" og få spændende projekter og ideer klar til præsentation på konferencen; både med henblik på erhvervslivet og kollegerne fra de andre institutioner. For erhvervslivet var konferencen en mulighed for at møde institutionerne, og knytte nye kontakter.

Det højteknologiske netværk "pervasive communication" som alle fire kompetencecentre under den jysk-fynske IT-satsning deltager i, er også et godt eksempel på et tættere samarbejde mellem institutionerne.

Det er den slags aktiviteter, vi ser et stort behov for. Men ikke som engangsforeteelser – det skal være en løbende proces.

Hovedtanken med den jysk-fynske IT-kampagne er, at institutionerne ikke "bare" (som hidtil i IT-korridoren) skal tilbyde enkeltstående samarbejdsprojekter, men langsigtede samarbejdsrelationer. Både udadtil i forhold til erhvervslivet, og indadtil i forhold til andre videninstitutioner. Målet er, at gøre den jysk-fynske IT-satsning til en egentlig "markedsplads" for samarbejde om IT mellem erhvervsliv og videninstitutioner.

I den forbindelse er det naturligvis også en oplagt mulighed at invitere Danmarks Tekniske Universitet, IT Højskolen og måske andre sjællandske partnere med i arbejdet.

Hvilke elementer kunne så konkret indgå i den jysk-fynske IT-kampagne? Her er der flere muligheder, som institutionerne i givet fald må tage under nærmere overvejelse. De mest oplagte muligheder, vi vil pege på, er:

- **Strategisk behovsanalyse (markedsanalyse):** Som vi allerede har nævnt, hviler ordningen indtil videre ikke på en grundig afdækning af regionens strategiske udfordringer og muligheder, når det gælder erhvervslivets IT-kompetence. Den opgave kunne tages op i den jysk-fynske IT-kampagne. Analyseaktiviteter og –resultater er ikke alene væsentlige for at kunne fokusere indsatsen. Analyser er også en god anledning til at knytte kontakter i erhvervslivet.
- **Udveksling af databaser:** Et af de håndgribelige resultater af en strategisk behovsanalyse kunne være en fælles database med de vigtigste IT-aktører i regionen hhv. udveksling af institutionernes respektive databaser.
- **Fælles netværk af "sælgere" / "faciliteringspartnere":** Et andet muligt element i kampagnen kunne være at rekruttere, træne og løbende vedligeholde et netværk af resourcepersoner fra fx CVU, erhvervsservicecentre, teknologisk service, klyngeorganisationer m.v., som hver især har særligt gode relationer i erhvervslivet og derigennem særligt gode forudsætninger for at formidle institutionernes brobygningstilbud. Private konsulenter, rådgivere m.v. kunne også indgå i netværket.
- **Netværk for projektledere:** Flere ledere af IT-korridorprojekter har efterlyst videndeling projektlederne imellem, fx i form af etablering af en erfa-gruppe for projektledere. Den bold kunne også tages op i kampagnen.
- **Fælles konferencer og roadshows:** Summit-konceptet bør fastholdes og videreføres som en årlig event i kampagnen. Men konferencen kan også versioneres til et eller flere "roadshows", hvor udvalgte deltagere eller elementer fra konferencen m.v. tager rundt i regionen og deltager i præsentationsarrangementer fx formidlet af CVU, erhvervsservicecentre, klyngestrukturer m.v.
- **Fælles program for seminarer m.v.:** De deltagende centre og institutioner i øvrigt i den jysk-fynske IT-satsning har hidtil ikke samlet deres respektive faglige arrangementer og tilbud om efteruddannelse m.v. i ét samlet program. Her ligger også en oplagt udviklingsmulighed. Fælles udbud af efter- og videreuddannelse er en anden mulighed.
- **Fælles værktøjer fx til screening og matchning af virksomheder:** En række (men langt fra alle) projekter i den jysk-fynske IT-satsning har gennemført en formel screening af potentielle virksomhedsdeltagere i projekterne med systematisk afdækning af særlige styrker, "parathed" i forhold til projektdeltagelse, relationer til andre relevante virksomheder m.v. (blandt andet ved hjælp af selvevalueringsfaciliteten i det tidligere omtalte IT-Indeks). Erfaringer og god praksis i den forbindelse kan deles med andre projektledere og institutioner. Screening er blot ét af en række eksempler på værktøjer, som kan udvikles og formidles som led i kampagnen.
- **Portal til IT-kompetence:** Den etablerede virtuelle indgang til den jysk-fynske it-satsning (www.jylland-fyn.dk) fungerer primært som henviser til de igangsatte projekter og kompetencecentre. Den har i sig selv kun en yderst begrænset informationsværdi og hjælper ikke i særlig grad potentielle projektdeltagere hhv. virksomheder, der søger IT-kompetence. Især i lyset af, at der er tale om en IT-satsning, vil vi betegne den virtuelle platform for indsatsen som noget utilfredsstillende. Den udfordring kunne kampagnen med fordel tage op og bidrage til at skabe én indgang til videninstitutionernes netværk af IT-miljøer.
- **Fælles nyheds- og resultatformidling:** Nyheds- og resultatformidlingen fra de igangsatte aktiviteter er hidtil primært sket decentralt fra de enkelte projekter hhv. kompetencecentre. I

forbindelse med de to SumMIT-konferencer (september 2003 og januar 2005) er der udarbejdet et fælles præsentationsmateriale. Centre og projekter burde i det mindste kunne placere deres nyhedsbreve, arbejdsrapporter m.v. på den fælles hjemmeside. Der er også et potentiale i at koordinere og gennemføre fælles pressebearbejdning og kommunikation i øvrigt. Her tænker vi ikke så meget på formidlingen af konkrete nyheder om projekter og institutioner. Men i højere grad på formidlingen af de mere overordnede budskaber, der ligger til grund for indsatsen (herunder at mange danske erhvervssucceser i tidens løb er skabt i offentligt-privat samspil samt at brobygning er en spændende mulighed for "outsourcing" af udviklingsopgaver fra virksomheder til videninstitutioner).

- **Samarbejde om kommercialisering:** Det kan overvejes, at etablere en fælles platform for kommercialisering af IT-forskningsresultater fra de deltagende institutioner. Erfaringen er, at der i de gennemførte projekter m.v. skabes en række resultater, som ikke umiddelbart kommercialiseres, og som kan have værdi for andre virksomheder, end de umiddelbart involverede. Her er der i forvejen forskellige aktiviteter i gang ved institutionerne, men både formidling og kommercialisering af forskningsresultater bør være en naturlig og integreret del af markedspladsen den jysk-fynske IT-kampagne.

Nogle vil måske mene, at vi med ovenstående favner alt for bredt og ambitiøst. Det er muligt, vi er for ambitiøse. Men det er vigtigt at gøre sig klart, at hvis den foreslåede markedsplads for IT-samarbejde skal lykkes, skal der være tyngde og kritisk masse i indsatsen. Markedspladser lever kun, hvis mange attraktive tilbud tiltrækker mange besøgende og vækker stor opmærksomhed.

Nogle af de nævnte elementer er helt elementære, og man kan spørge sig selv, hvorfor de ikke allerede er etableret af institutionerne. Svaret er vel dels, at institutionerne i den første fase af ordningens levetid har haft travlt med opbygning af kompetencer, forretningssystemer m.v. i eget regi, dels at den slags tværgående samarbejde ikke bare sker af sig selv; det kræver et initiativ.

Midtvejsevalueringen kunne måske være anledningen til dette initiativ.

Som forhåbentligt antydnet af ovenstående liste med ideer til den fælles kampagne, er det vores vurdering, at ambitionsniveauet i en sådan indsats bør være relativt højt.

Aktivitetsniveauet bør være, hvad der svarer til mindst 5 mio. kr. pr. år.

Finansieringen kan komme fra mange kilder; fx staten, regionerne, kommunerne, institutionerne og private virksomheder (fx private IT-leverandører, mediepartnere som fx Computerworld, Børsen IT, regionale dagblade, TV- og radiostationer m.v.).

1.11 God balance mellem IT-korridor og kompetencecentre

I udmøntningen af bevillingen til den jysk-fynske it-satsning er der ikke lagt klare innovationspolitiske kriterier til grund for prioriteringen af indsatsen mellem hhv. IT-korridorprojekter og kompetencecentre.

Fordelingen beror på en samlet vurdering og er i sidste ende politisk begrundet.

Dialogen i midtvejsevalueringen viser, at centrene samstemmende selv vurderer, at medfinansieringsniveauet har været tilfredsstillende.

Selvfølgelig kunne kompetencecentre have udrettet mere, hvis bevillingerne havde været større. Men niveauet vurderes at have været tilstrækkeligt til at iværksætte en indsats på et effektivt niveau.

Prioriteringen af IT-korridoren på det givne niveau, har således ikke indebåret en bremse på centrenes udviklingsmuligheder.

Udmøntningen af midlerne repræsenterer således efter vores vurdering en god balance mellem ønsket om at etablere synlige og slagkraftige kompetencecentre ved de tre universiteter i regionen, herunder at etablere tværfaglige centre på tværs af eksisterende institut-grænser, og så samtidig opretholde en fleksibilitet i ordningen, som gør det muligt også at understøtte andre lovende IT-miljøer og samspilsmuligheder.

Responser fra virksomheder og institutioner i midtvejsevalueringen peger også entydigt på, at forprojekt faciliteten i IT-korridorordningen har været nyttig. Faciliteten har også været benyttet relativt flittigt.

1.12 Byg videre på de igangsatte initiativer

I lyset af den succes, som den jysk-fynske IT-satsning indtil nu har opnået, og de positive fremtidsperspektiver og udviklingsmuligheder, der efter vores vurdering knytter sig til ordningen, vil vi anbefale, at Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling positivt overvejer at videreføre ordningen i én eller anden form.

Vi anbefaler, at ministeriet:

- Viderefører arbejdet i de fire kompetencecentre – helst i en længerevarende model, som sikrer kontinuiteten i indsatsen.
- Åbner mulighed for fortsat medfinansiering af spændende og perspektivrige samspilsprojekter; også uden for kompetencecentrenes regi
- Afsætter ressourcer under en eller anden form til gennemførelse af den foreslåede jysk-fynske IT-kampagne med et samlet budget på ikke under 5 mio. kr. pr. år også over en længere periode (helst 3-4 år)

Når det gælder projektmodellen i ordningen, ser vi ikke anledning til ændringer.

Dog mener vi, at ministeriet bør overveje reglen om, at IT-korridorprojekter maksimalt må have en varighed på 18 måneder.

Det vigtigste argument herfor er, at det principielt bør overlades til de implicerede videninstitutioner og virksomheder selv at enes om en hensigtsmæssig projektvarighed under hensyntagen til projekternes faglige og ressourcemæssige profil.

Hvis virksomhederne finder det hensigtsmæssigt at have en skarp tidsplan, bør de selv manifestere dette overfor institutionerne. Virksomhederne skal generelt blive bedre til at stille krav til videninstitutionerne og tidsplanen er et oplagt område at øve sig på.

Det vigtigste argument imod en sådan "liberalisering" af projektvarigheden i IT-korridorprojekterne er, at de deltagende virksomheder generelt er tilfredse med, at der er en fast tidsramme for projektet, og at det kan være et godt "salgsargument" over for virksomhederne, at projekterne ikke trækker i langdrag.

Hvis 18-måneders reglen fastholdes, bør den gældende praksis, hvorefter man fra ministeriets side ser velvilligt på begrundede ønsker om en længere projektperiode, som minimum synliggøres i retningslinierne.

1.13 Perspektivering

I arbejdet med midtvejsevalueringen er vi stødt på en række mere overordnede og principielle synspunkter og vurderinger af ordningen, som vi gerne afslutningsvis vil reflektere i vores redegørelse for midtvejsevalueringens resultater:

- **Fortsat behov for en ekstraordinær brobygningsindsats:** Selvom brobygningsindsatsen ved institutionerne, som midtvejsevalueringen viser, er i hastig og positiv udvikling, så er brobygning trods alt fortsat i en opstartsfasen.

Mange af de deltagende virksomheder har gennem deltagelse i ordningen fået øjnene op for potentialerne ved brobygning.

Der er dog langt endnu før man kan tale om en egentlig kultur for brobygning bredt i erhvervslivet. Det gælder ikke mindst blandt de mindre virksomheder.

For mange virksomheder er det stadig meget vanskeligt, at overskue de forskellige brobygningstilbud, og der er behov for få, synlige og tværgående indgange til institutionernes brobygningstilbud.

Derfor har det fortsat stor betydning (både praktisk-økonomisk og politisk-signal-mæssigt), at der fra statens side gøres en særlig indsats for at understøtte institutionernes udvikling af nye og bedre brobygningstilbud til erhvervslivet.

- **Pas godt på den opbyggede brobygningskapacitet:** I stedet for at videreføre den jysk-fynske IT-satsning som en særskilt ordning, kunne man måske overveje at videreføre ordningen i regi af eksisterende generelle ordninger, mest oplagt ordningen med innovationskonsortier.

Hvis der, som anbefalet i den nyligt afsluttede evaluering af innovationskonsortierne,⁵ etableres et særskilt "vindue" i ordningen målrettet anvendelsesorienterede projekter samt mindre og mellemstore virksomheder, kunne ordningen med innovationskonsortier måske godt bringes til at dække begge niveauer i den jysk-fynske IT-satsning; både kompetencecentre og IT-korridor-projekter.

I givet fald er det imidlertid overordentligt væsentligt, at der dels meget hurtigt etableres en konkret model for den eventuelle videreførelse af den jysk-fynske IT-satsning i regi af ordningen med innovationskonsortier, dels gives mulighed for at kompetencecentre fortsat får tildelt relativt ubundne midler, som løbende og fleksibelt kan udmøntes i takt med at nye brobygningsmuligheder opstår.

Hvis der opstår et midlertidigt tomrum i indsatsen, fordi man skal overgå til et nyt bevillingsregi, og hvis det nye bevillingsregi indebærer meget skrappe, forudbestemte krav omkring virksomhedsdeltagere, aktiviteter m.v., så risikerer en del af den brobygningskapacitet, der er opbygget med den jysk-fynske IT-satsning, at gå tabt.

- **IT-videnmiljøerne som partnere i den fremtidige regionaludvikling:** I de kommende år vil der være behov for, at institutionerne via de regionale vækstfora styrker deres rolle som partnere i den regionale erhvervsudvikling.
- Her bør institutionerne bidrage til at sikre, at regionale IT-strategier kommer højt på dagsordenen. Og vise, hvordan dette kan gøres effektivt og målrettet i praksis.

De erfaringer, som i de senere år er skabt i forbindelse med jysk-fynske IT-satsninger målrettet brancher og klynger, bør især vække interesse i de nye vækstfora.

Erhvervslivets strategiske IT-behov bør således være et integreret element de analyser af regionernes klynger m.v., som de regionale vækstfora iværksætter i de kommende år.

Analyserne kan medvirke til at afdække de bagvedliggende "mikro-processer", som over tiden driver hhv. bremser erhvervslivets IT-anvendelse.

Det gælder bl.a.

- forandringer i aftagernes IT-ønsker og -behov,
- forandringer i nøgleleverandørers og rådgiveres IT-kompetencer og leverancernes IT-indhold,
- ændrede konkurrencevilkår med øget fokus på IT,
- ændringer i rammebetingelserne for IT samt
- de pågældende virksomhedsgruppers interne kompetence- og ressourcemæssigt parathed i forhold til de nye IT-udfordringer.

Den strategiske opgradering af IT-satsningen, som videreførelsen af den jysk-fynske IT-satsning og gennemførelsen af forslaget om den jysk-fynske IT-kampagne repræsenterer, vil både kunne bidrage positivt til og forhåbentlig også lære af arbejdet i de regionale vækstfora.

København, september 2005

Konsulent Hans Halvorsen, konsulent Karen Binger Holm og fri agent Eskild Hansen

⁵ Udarbejdet af Oxford Research og Inside Consulting for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.